

ส่วนที่ 1

บทนำ

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จะใช้แผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน ซึ่งแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จะมีการกำหนดวิสัยทัศน์ (VISION) พันธกิจ (MISSION) และจุดมุ่งหมาย (GOALS) ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาตำบล รวมทั้งการกำหนดโครงการ/กิจกรรม ตัวชี้วัดของการพัฒนาในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง

การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล นั้น จะต้องสอดคล้อง เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาในระดับต่าง ๆ และที่สำคัญองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งการจัดทำแผนพัฒนานั้น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 กำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนา ดังนี้

1. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1.1 คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจัดประชุมประชาคมองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

1.2 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล รวบรวมแนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแล้วเสนอคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล

1.3 คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อเสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

1.4 นายกองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณานุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์ และประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องเสนอร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อไป

2. การจัดทำแผนพัฒนาสามปี

แผนพัฒนาสามปี คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับ ปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ข้อ 17 กำหนดขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับประชาคมท้องถิ่น กำหนดประเด็นหลักการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ (VISION) พันธกิจ (MISSION) และจุดมุ่งหมาย (GOALS) เพื่อการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมทั้งสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาคมและชุมชน โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

2. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมประเด็นหลักการพัฒนา ปัญหา ความต้องการ และข้อมูลนำมาจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

3. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปีเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

4. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปีต่อไป

ลักษณะของแผนพัฒนาสามปี

จากนิยามดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า แผนพัฒนาสามปี เป็นแผนที่แสดงความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ องค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวคือ เป็นแผนที่องค์การบริหารส่วนตำบล นำไปใช้ในการกำหนด แนวทางการพัฒนาและเป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยองค์ประกอบที่สำคัญของแผนพัฒนาสามปี ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 บทนำ

ส่วนที่ 2 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนที่ 3 สรุปผลการพัฒนาตำบลในปีที่ผ่านมา

ส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี

ส่วนที่ 5 บัญชีโครงการพัฒนา

ส่วนที่ 6 การนำแผนพัฒนาสามปีไปปฏิบัติ และการติดตาม ประเมินผล

วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาสามปี

การจัดทำแผนพัฒนาสามปี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

2. เป็นเครื่องมือที่แสดงแนวทางการพัฒนาและเป้าประสงค์ของแนวทางการ

พัฒนาที่ชัดเจนและมีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่ดำเนินการ

3. เป็นเครื่องมือกำหนดโครงการ / กิจกรรมการพัฒนา ที่จะดำเนินการเป็นช่วงระยะเวลา สามปี
4. เป็นเครื่องมือที่จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ข้อ 8 กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

1. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	ประธานกรรมการ
2. รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน	กรรมการ
3. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลคัดเลือกจำนวนสามคน	กรรมการ
4. ผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคัดเลือกจำนวนสามคน	กรรมการ
5. ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน	กรรมการ
6. ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินหกคน	กรรมการ
7. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการและเลขานุการ
8. หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน	ผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการลำดับที่ 4 – 6 ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้
คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยพิจารณาจาก
  - 1.1 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สุขของประชาชน เช่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การผังเมือง
  - 1.2 ภารกิจถ่ายโอนตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
  - 1.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด โดยให้เน้นดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่สำคัญและมีผลต่อประชาชนโดยตรง เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
- 1.4 กรอบนโยบาย ทิศทาง แนวทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัด
- 1.5 นโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่แถลงต่อสภาท้องถิ่น

1.6 แผนชุมชนในการนำประเด็นข้างต้นมาจัดทำแผนพัฒนา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คำนึงถึงสถานะทางการคลังของท้องถิ่น และความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการมาประกอบการพิจารณาด้วย

2. ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา เสนอแนะแนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนพัฒนาในการจัดทำร่างแผนพัฒนา ให้นำปัญหาความต้องการจากแผนชุมชน ที่จะดำเนินการเอง ได้มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนา แต่หากเกินศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เสนอปัญหา ความต้องการไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดบรรจุไว้ในแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามอำนาจหน้าที่

3. พิจารณาร่างแผนพัฒนาและร่างแผนดำเนินการให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดขอบข่ายและ รายละเอียดของงานแล้วเสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

4. พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

5. แต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานอื่นเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

6. ประสานกับประชาคมหมู่บ้านในการรวบรวม วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของประชาชนใน ท้องถิ่นและจัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมเพื่อประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ข้อ 9 กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

1. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	ประธานกรรมการ
2. หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
3. ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวนสามคน	กรรมการ
4. หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน	กรรมการและเลขานุการ
5. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน หรือพนักงานส่วนตำบลที่นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ลำดับที่ 3 - 5 ให้มีวาระอยู่ใน ตำแหน่งคราวละ 2 ปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่จัดทำร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด จัดทำร่างแผนการดำเนินงานและจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ เพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล

การแก้ไข การเพิ่มเติมหรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดไว้ดังนี้

1. การแก้ไขแผนพัฒนาเป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (ข้อ 9)
2. การเพิ่มเติมหรือหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาสามปี ให้ดำเนินการโดยมีขั้นตอนดังนี้
  - 2.1 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
  - 2.2 คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อเสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
  - 2.3 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงโดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
  - 2.4 การเปลี่ยนแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้
    - 2.4.1 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
    - 2.4.2 คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงเพื่อเสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
    - 2.4.3 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาอนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงโดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

*****

